

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoCsp/27/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3722203498
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3722203498.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Ivana Kubínyiho a členiek senátu Mgr. Zuzany Holúbkovej a JUDr. Gabriely Janákovvej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 35 724 803, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, o zaplatenie 875,62 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 19. apríla 2023, č. k. 10Csp/108/2022-72, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

II. Žalovanému nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Súd prvej inštancie rozhodoval na základe žaloby, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 875,62 eur s príslušenstvom. Uvedol, že jeho právny predchodca (banka A., D.) uzatvoril so žalovaným zmluvu o úvere, na základe ktorej mu poskytol úver, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť v mesačných splátkach. Žalovaný úver nesplácal riadne a včas, čím porušil svoju povinnosť. Následne banka postúpila na žalobcu pohľadávku voči žalovanému. Vzhľadom na to, že žalovaný dlžnú sumu nevrátil, obrátil sa žalobca na súd. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 52 ods. 1 až 4, § 39, § 524 ods. 1, 2, § 528 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d), § 10 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávok. Zmluvu o úvere posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú, následne ju podrobil prieskumu, či obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom dospel ku kladnému výsledku. Súd ďalej preskúmal, či žalobcovi svedčí aktívna vecná legitímácia v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách a dospel k záveru, že žalobcovi vecná legitímácia nesvedčí. Uvedol, že žalobca predložil upomienku zo dňa 17.01.2020, avšak neunesol dôkazné bremeno k zaslaniu tejto listiny žalovanému. Podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách sa vyžaduje preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/147/2017). Žalobca predložil aj výzvu zo dňa 17.02.2020. Na rozdiel od predchádzajúcej listiny podľa súdu preukázal jej odoslanie do sféry dispozície žalovaného, vychádzajúc z obsahu tejto listiny však nepreukázal, že banka vyzvala žalovaného na splnenie jeho záväzku vo výške žalovanej sumy. Súd zdôraznil, že obsah tejto výzvy v žiadnom prípade nie je možné vyložiť tak, že by banka ňou dodatočne poskytla žalovanému príležitosť na vykonanie krokov voči banke za účelom zotrvania v záväzkovom vzťahu s bankou a tak zotrvať vo sfére kontrolovanej E. F., čo odporuje účelu § 92 ods. 8 zákona

o bankách (viď rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20CoCsp/35/2021 z 28.06.2022). Keďže žalobca nepreukázal splnenie zákonom vyžadovanej podmienky platného postúpenia, súd dospel k záveru, že zmluva o postúpení pohľadávok je podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatná pre rozpor so zákonom (§ 92 ods. 8 zákona o bankách). Neplatnosť postúpenia vylučuje nadobudnutie žalovanej pohľadávky týmto postúpením, preto súd žalobu pre absenciu aktívnej vecnej legitímácie zamietol. Pre úplnosť súd dodal, že žalovaný bol v konaní pasívny, s postúpením pohľadávky nevyjadril súhlas, ani ho nepoprel. V zmysle ustálenej súdnej praxe však platí, že pasivita žalovaného v konaní nemôže mať za následok (aplikáciou § 151 ods. 1, 2 CSP) povinnosť všeobecného súdu priznať akýkoľvek uplatnený nárok (uznesenie Ústavného súdu SR z 11.06.2019, sp. zn. I. ÚS 246/2019). Rozhodnutie o náhrade trov konania súd odôvodnil ust. § 255 ods. 1 CSP a v spore úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal s odôvodnením, že mu žiadne trovy nevznikli.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie žalobca. Namietal, že preukázal, že pred postúpením pohľadávky postupca dodržal všetky podmienky vyžadované ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Nestotožnil sa s názorom súdu, že podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách je potrebné, aby bol dlžník v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní, pričom táto lehota začína plynúť až po doručení písomnej výzvy banky, resp. že by výzva mala mať obsahovú náležitosť vymienenú súdom - upozornenie na možnosť postúpenia pohľadávky - vytvorenie príležitosti dlžníkovi na zvrátenie možného postúpenia. Takýto výklad z ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách nevyplýva. Uvedené ustanovenie totiž hovorí len o písomnej výzve banky voči svojmu klientovi, t. j. o výzve banky k úhrade omeškaných splátok úveru, ktorá môže byť vykonaná kedykoľvek za trvania omeškania dlžníka. V súvislosti s predloženou výzvou na zaplatenie zo dňa 17.02.2020 mu nie je zrejmé, z akého dôvodu súd nepovažoval túto výzvu za kvalifikovanú. Jej obsahom bolo viacero právnych úkonov, najmä aj výzva postupcu, aby žalovaný uhradil dlžnú sumu. Súd uviedol, že obsahom tejto výzvy má byť upozornenie dlžníka na možné postúpenie pohľadávky, avšak takáto náležitosť z § 92 ods. 8 zákona o bankách nevyplýva. Na základe uvedeného považuje napadnutý rozsudok za arbitrárny. Na rozdiel od súdu mal za to, že preukázal svoju aktívnu vecnú legitímáciu a súd tak rozhodol nesprávne. Ohľadne tejto právnej otázky poukázal na viaceré rozhodnutia krajských súdov. Uviedol ďalej, že pokiaľ ide o nesporné skutkové tvrdenia, je si vedomý rozhodnutia Ústavného súdu SR spomenutého súdom prvej inštancie, no jeho výklad súdom nepovažuje za správny. Nejedná sa totižto o žalobu bez tvrdení (dôkazov), takpovediac len cez nesporné skutkové tvrdenia. V uvedenom rozhodnutí ústavný súd riešil práve takúto situáciu. Podľa jeho názoru tak nemožno uvedené rozhodnutie ústavného súdu aplikovať. Dodal, že okrem toho je doručovanie otázkou skutkovou, preto aplikácia § 151 ods. 1 CSP je namieste, jedinou premennou je status spotrebiteľa na strane žalovaného v tejto veci, aj to len pokiaľ ide o výzvu - upomienku zo dňa 17.01.2020, ktorú s ohľadom na preukázané doručovanie do dispozičnej sféry dlžníka nasledujúcej výzvy zo dňa 17.02.2020 v podstate nie je nevyhnutné riešiť. Ďalej namietal, že ak by sa prijal výklad, že postupovaná pohľadávka musí vždy korešpondovať s výškou sumy uvedenej na výzve, v takom prípade by nebolo nikdy možné pohľadávku postúpiť, s ohľadom na existenciu zákonných úrokov z omeškania. V takom prípade by sa predmetom postúpenia mohla stať výlučne istina, čo v žiadnom prípade nekorešponduje so zákonom, ani s logikou veci a napokon ani s výkladovým pravidlom priority platnosti právneho úkonu v súkromnoprávných vzťahoch. Z týchto dôvodov považoval závery súdu prvej inštancie za prekvapivé a rozporné s vykonaným dokazovaním. Uviedol, že uniesol dôkazné bremeno a riadne preukázal doručenie podstatných výziev, pričom v tomto ohľade poukázal aj na nespornosť jeho skutkových tvrdení podľa § 151 ods. 1 CSP, na ktoré bolo potrebné prihliadnuť a súd nemal inú procesnú možnosť ani s poukazom na (vec nevzťahujúce sa) rozhodnutie Ústavného súdu SR. Ohľadom doručenia jednotlivých výziev v konaní tvrdil, že výzvy boli žalovanému riadne doručené, pričom toto jeho tvrdenie bolo počas celého konania nesporným skutkovým tvrdením. Žalovaný ani len formálne nepoprel tieto predmetné tvrdenia, nakoľko bol absolútne pasívnou stranou sporu. Na základe uvedeného žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že vyhovie žalobe, resp. napadnutý rozsudok zruší a vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Žalovaný sa k podanému odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

4. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

5. Žalobca sa v odvolaní nestotožnil s tým, že mu v konaní nesvedčí aktívna vecná legitímácia v spore a zastával názor, že podmienky pre platné postúpenie pohľadávky boli splnené.

6. S týmto názorom žalobcu sa však odvolací súd nestotožňuje.

7. Podmienky na platné postúpenie bankovej pohľadávky sú podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách tri. Prvou je splatná pohľadávka, druhou je písomná výzva banky klientovi a treťou podmienkou je nepretržité omeškanie klienta dlhšie ako 90 kalendárnych dní.

8. Súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí okrem iného dospel k záveru, že žalobca preukázal, že jeho právny predchodca (banka A., D.) doručil (resp. odoslal) výzvu žalovanému na zaplatenie dlhu pred postúpením pohľadávky. Malo ísť o výzvu zo dňa 17.02.2020. Následne súd posúdil túto výzvu z hľadiska jej obsahových náležitostí ako neakceptovateľnú, preto dospel k záveru, že právny predchodca žalobcu nesplnil podmienky vyžadované ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách.

9. Odvolací súd podotýka, že na to, aby sa súd mohol venovať obsahovým náležitostiam výzvy podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách je nutné, aby (správne) posúdil, či túto výzvu právny predchodca žalobcu doručil žalovanému. Odvolací súd v uvedenej otázke indikoval nesprávny čiastkový záver súdu prvej inštancie, ktorý považoval výzvu zo dňa 17.02.2020 za doručení žalovanému. Súd prvej inštancie ohľadne uvedeného rozhodol v rozpore s konštantou judikatúrou odvolacieho súdu. Tento fakt musí byť zrejmy z rozhodovacej činnosti aj žalobcovi (vzhľadom na viaceré konania, v ktorých tento záver odvolací súd vo vzťahu k žalobcovi prezentoval). Odvolací súd pritom uvádza, že súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.06.2010, sp. zn. 2Cdo/205/2009).

10. Odoslanie tejto výzvy žalobca preukazoval nedatovaným poštovým podacím hárkom a výpisom z elektronického portálu Slovenskej pošty.

11. Podľa odvolacieho súdu nedatovaný poštový podací hárk nie je dostatočný na preukázanie odoslania výzvy vyžadovanej § 92 ods. 8 zákona o bankách. Pri absencii dátumu podania na poštovom podacom hárku je totiž možné z poštového podacieho hárku zistiť nanajvýš to, že právny predchodca žalobcu hodlal adresovať žalovanému písomnosť (nevedno však ani konkrétne akú). Zistiť však, či sa tak aj naozaj stalo, z uvedeného poštového podacieho hárku nemožno.

12. Rovnako z označenia na ľavej strane podacieho hárku v podobe „G_ H..I.“ nie je možné preukázateľným spôsobom zistiť skutočný dátum podania (pričom prvé číselné označenie by mohlo napovedať, že ide o dátum 17.02.2020), a to predovšetkým vzhľadom k tomu, že poštový podací hárk obsahuje vo svojej úvodnej časti pole Dátum podania, ktorý je nevyplnený a tiež neobsahuje ani potvrdenie pošty o prijatí zásielky na poštovú prepravu. Pritom však, ak právny predchodca žalobcu nedisponoval údajom na poštovom podacom hárku o podaní poštovej zásielky na poštovú prepravu, mal možnosť túto skutočnosť na pošte reklamovať.

13. Opačnou argumentáciou, ktorú je potrebné odmietnuť ako nenáležitú, by sa prijal záver, podľa ktorého by na preukázanie doručenia stačil (hoci i rukou) vypísaný poštový podací hárk bez skutočného odoslania na poštovú prepravu. Práve potvrdenie dátumu poštu (resp. i iným poštovým prepravcom) na podacom hárku (resp. inom preukaznom hárku) preukazuje, že skutočne bola písomnosť podaná na poštovú prepravu a má byť doručená adresátovi. Potvrdením dátumu na poštovom podacom hárku sa preto preukazuje, že došlo k odovzdaniu zásielky na poštovú prepravu a môže sa počítať s jej riadnym doručením adresátovi zásielky, teda aj s dôjdením prejavu vôle odosielateľa adresátovi (v súlade s ust. § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

14. Výpis z elektronického portálu Slovenskej pošty (č.l. 66) tiež podľa názoru odvolacieho súdu nie je akceptovateľný. Už v minulosti odvolací súd neakceptoval rovnaký výpis z elektronického portálu Slovenskej pošty (napr. v rozsudku zo dňa 27.07.2023, sp. zn. 17CoCsp/12/2023). Jedná sa totiž o snímku obrazovky (printscreen) z elektronického portálu Slovenskej pošty o doporučenom liste. Obsahuje iba podacie číslo a genézu doručovania. Neobsahuje však údaje o odosielateľovi, adresátovi a ani o zásielke, ktorá sa mala doručovať (s výnimkou hmotnosti zásielky). Hoci by sa aj podacie čísla zhodovali s nedatovaným poštovým podacím hárkom, tak nemožno považovať za jednoznačne

preukázané, že výpis z informačného portálu Slovenskej pošty deklaruje práve doručovanie tej zásielky, ktorej sa týka nedatovaný poštový podací hárok. Preto odvolací súd v minulosti konštatoval, že nemožno interpretovať výpisy z elektronického portálu Slovenskej pošty v spojení s neakceptovateľným poštovým podacím hárkom.

15. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že bolo v možnostiach žalobcu, aby preukázal riadne a bez pochybností, že spornú výzvu žalovanému doručoval, a to predložením riadneho poštového podacieho hárku, resp. elektronického poštového podacieho hárku, prípadne i ePotvrdenky (akú žalobca predkladal vo viacerých konaniach, ktoré boli predmetom prieskumu odvolacieho súdu). Najvyšší súd SR totiž vo svojej rozhodovacej praxi akcentuje, že „v prípade sporu o doručení písomnosti bude dôkazné bremeno o doručení zaťažovať odosielateľa. Je preto vhodné, aby odosielateľ vhodným spôsobom doručenie zásielky adresátovi zdokumentoval, resp. ju vedel relevantne preukázať“ (R 4/2021).

16. Dôkazné bremeno ohľadom preukázania doručenia tejto výzvy ležalo na žalobcovi. Dôkazy, ktoré by preukazovali doručenie uvedenej výzvy, však neboli žalobcom v konaní prezentované, a to ani po výzve súdu prvej inštancie zo dňa 19.01.2023 (č.l. 55). Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že doručenie výzvy zo dňa 17.01.2020 tiež žalobca nepreukázal, nakoľko nepredložil k nej žiaden dôkaz.

17. Na základe uvedeného je potrebné konštatovať, že žalobca nepreukázal splnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, následkom čoho sa nestal veriteľom pohľadávky, ktorú uplatňuje v tomto konaní. Žalobcovi z toho dôvodu nesvedčí aktívna vecná legitímácia v konaní, preto súd prvej inštancie rozhodol vecne správne.

18. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

19. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní plne úspešný, trovy odvolacieho konania nepriznal, pretože mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

20. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).